

PÁ~ES HORY, PÁ~ES DOLY â€“ BULHARSKO A Å~ECKO - VI.

PondÅ~lÅ~-, 03 prosinec 2007

Probouzím se po šesté hodinÅ~, je polojasno a vypadá to na další krásný den. Kolem osmé vstávají i ostatní, na plynovém vaÅ™míÅ~i si pÅ™mipravujeme kávu a Å•aj. Na louku za Å™ekou pÅ™mibíhá stádo ovcí, které beÅ•í a cinkají z coÅ¾ tvoÅ™mí skvÅ~lou zvukovou kulisu. Po stÅ™ídmé snídani balíme stany, uklízíme po sobÅ~ a vyráÅ¾íme na další cestu.

Dnes máme v plánu pÅ~túru k sedmi rílským jezerÅ~m ve výšce cca 2200 metrÅ~, neboÅ~ výhledy na ledovcová jezera, aÅ~ uÅ¾ z jejich bezprostÅ™ední blízkosti nebo z hÅ™ebenÅ~ tyÅ•ících se nad nimi, patÅ™í k tomu nejhezÅ~ Bulharsko nabízí. Vracíme se do Dupnice, odkud odboÅ•ujeme na Samokov, leÅ¾ící na úpatí severozápadní Å•ásti Rily. MÅ~st je pomÅ~rnÅ~ velké a nutno Å™íci, Å¾e ekonomicky silnÅ~jší neÅ¾ másta, která jsme vidÅ~li pÅ™médím. Úrovní srovná s jakýmkoliv mÅ~stem v Å€echách. Jediné, co nás tu snad zaráÅ¾í, jsou pouliÅ•ní stánky, rozmístÅ~né po celé délce hlavní tÅ~ ve kterých se prodává toaletní papír v rÅ~zném provedení. Na tom by snad nebylo nic divného, kdyby tÅ~ch stánkÅ~ na pÅ~l kilometru nebylo pÅ™mínejmším dvacet a nemÅ~ly ty toaleÅ•ky narvané od zemÅ~ aÅ¾ po stÅ™míšku. Nechápeme, Å•ím je tento artikl tak zajímavý Å•i výjimeÅ•ný, a jak se ti všichni obchodníci mohou uÅ¾ivit prodejem stejného sortimentu. Ze Samokovu prudce stoupáme do horského mÅ~steÅ•ka Borovec, uprostÅ™ed lesÅ~ v nadmoÅ™ské výšce 1350 metrÅ~. PÅ~vodní název Borovce byl Å€ankorija (turecky borový les) a jeho rozvoj začal v roce 1899, kdy tu tehdejší bulharský kníÅ¾e Ferdinand nechal postavit pÅ™mípychové horské chaty. Nyní je to nejvýznamnÅ~jšlyÅ¾aÅ™ské stÅ™edisko Bulharska s mnoha hotely, penziony a restauracemi, jejichÅ¾ hlavní sezóna ale pÅ™michází v zimÅ~. Nyní pomÅ~rnÅ~ mrtvo a mnoho hotelÅ~ je i uzavÅ™ených. V létÅ~ je Borovec pÅ™medevším východiskem k výstupu na nejvýšší vrchol Bulharska - Mussalu. Tam se chceme podívat aÅ¾ pozítÅ™mí, a tak odtud jedeme údÅ~snou vymlácenou cestíÅ•kou k chatÅ~ Vada poloÅ¾ené ve výšce 1410 metrÅ~. Odtud uÅ¾ hezky pošlapeme po svých Chata Vada je pomÅ~rnÅ~ velká, ale v neutÅ~šeném stavu. ProstÅ~ „chýÅ¾a", jak výstiÅ¾nÅ~ Å™íkají BulhaÅ™m. Zastavujeme na malém parkovišÅ¾átku, lze-li to tak nazvat, a hned k nám pÅ™mibíhá starý pán, aby nás zinkasoval za parkování (10 Leva za 2 dny). DÅ~da nejspíš pamatuje ještÅ~ bulharského cara Simeona, je bezzubý, za levým uchem má velký nádor a anglicky neumí ani slovo. KdyÅ¾ se s ním snaÅ¾íme domluvit naší Å~ rusko-bulharštinou, roztává mu úsmÅ~v a je docela pÅ™míjemný. Ptáme se ho na pÅ™medpovÅ~Å• poÅ•así, coÅ¾ nám ovšem nerozumí, a tak se ho Axl ptá jediným bulharským výrazem, co zná: „Vali daÅ¾Å•?" (Prší?) DÅ~da si asi musí myslet, Å¾e se zbláznil, protoÅ¾e i slepý by poznal, Å¾e neprší - ale ne, pochopil, co chceme. Podívá se na oblohu a zavrtí hlavou. Axl má radost, kterou mu vzápÅ~tí беру, kdyÅ¾ ho upozorním na to, Å¾e BulhaÅ™mí vrtí hlavou pÅ™mí souhlasu. K tomuto specifiku se váÅ¾e následující povÅ~st - pochází z doby, kdy území okupovali Turci. KdyÅ¾ chytli pravoslavného Bulhara, pÅ™míloÅ¾ili mu dýku pod krk a zeptali se ho: „PÅ™mestoupíš na islámskou víru?", tak Bulhar musel hlavou kývnout, protoÅ¾e kdyby hlavou zavrtÅ~l, tak bude podÅ™míezán. BulhaÅ™mí tedy hlavou kývali, ale ve skuteÅ•nosti si mysleli „ne". A od té doby tedy kývají hlavou, coÅ¾ vyjadÅ™uje „ne" a vrtí hlavou, coÅ¾ v její gest znamená „ano". (Blbost, no...) Míša z Humplu, cestovatelka n. v. n.